

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 31PP/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123010094
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Harangozo
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123010094.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Radoslavom Harangozom, o návrhu odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trv. bytom D., E. F. XXX G. H. XXX/XX, t. č. ÚVV a ÚVTOS Sabinov, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí v Prešove dňa 13.02.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh ods. A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trv. bytom D., E. F. XXX G. H. XXX/XX, t. č. ÚVV a ÚVTOS Sabinov na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4T/111/2021 zo dňa 28.04.2022 vo výmere 2 (dva) roky z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 16.01.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť ods. A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V žiadosti poukázal na to, že svoj skutok veľmi ľutuje a v budúcnosti chce viesť riadny život a vyvarovať sa trestnej činnosti. Chce sa zaradiť do pracovného života a byť nápomocný deťom a rodine.

Súd po vyžiadaní hodnotenia z ÚVTOS, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, súvisiacich spisov a odpisu z registra trestov nariadil vo veci termín verejného zasadnutia, na ktorom vypočul odsúdeného, prečítal podstatný obsah pripojených spisov, oboznámil návrh, hodnotenie, odpis z registra trestov a zistil nasledovné.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4T/111/2021 bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 28.04.2022 sp. zn. 4T/111/2021 bol A. B. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zákona na skutkovom základe tam uvedenom a bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.05.2022.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu Odsúdený nastúpil do výkonu trestu z väzby, ktorú vykonával od 02.08.2021 do 17.05.2022 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Prešov. Počas výkonu väzby na jeho správanie neboli evidované negatívne poznatky. Vystupovanie voči príslušníkom bolo na požadovanej úrovni. Úlohy a nariadenia vyplývajúce z ústavného poriadku plnil, režim dňa dodržiaval. Formácia klienta v podmienkach štandardného režimu výkonu väzby prebiehala v žiadúcom sociálnom smere. Kontakt s blízkou rodinou nadviazal korešpondenčne a telefonicky. Po právoplatnom rozhodnutí súdu bol menovaný dňa 21.06.2022 umiestnený do oddelenia výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov, kde mu bola v minimálnom stupni stráženia stanovená diferenciačná skupina „B“. Prispôbenie sa na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebiehalo bez problémov. Od umiestnenia do výchovného kolektívu je správanie odsúdeného na požadovanej úrovni, svoje povinnosti vyplývajúce z interných noriem si naďalej plní a negatívne sa doposiaľ neprejavil. Nedovolennej činnosti sa nedopúšťa. Konflikty medzi odsúdenými nevyvoláva. Čistotu a

poriadok v osobných veciach udržiava v požadovanej norme. V mimopracovnom čase sa zúčastňuje na prednáškach, besedách, kvízoch a osvetových aktivitách organizovaných personálom ústavu. Pracovne nie je zaradený pre nedostatok vhodných pracovných príležitostí. Venuje sa činnostiam pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, kde vykonáva upratovacie práce podľa potrieb oddielu. Kontakt udržiava s najbližšou rodinou písomne, telefonicky a nárokovými návštevami. V priebehu celého výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Riziko recidívy je stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá. V závere správy riaditeľ ústavu odporučil jeho podmienené prepustenie s dohľadom. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, a preto ho odporučil podmienené prepustiť s dohľadom. Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí zotrval na hodnotení.

Súd na verejnom zasadnutí oboznámil aj obsah pripojeného spisového materiálu z veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. 3T/4/2020, predovšetkým za účelom zistenia, či nedošlo medzičasom k premene tam uloženého podmieneného trestu. Z obsahu tohto spisu zistil, že odsúdenému bol v tejto veci trestným rozkazom zo dňa 27.02.2020, právoplatným dňa 13.6.2020 pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou na 3 roky do 13.06.2023. Odsúdený adresoval súdu žiadosť o premenu trestu, aby si mohol vykonať trest spoločne, k premene doposiaľ nedošlo.

Z odpisu z registra trestov vyplynulo, že odsúdený má celkovo 6 záznamov, posledným odsúdením je predmetné odsúdenie Okresného súdu Bardejov, z ktorého trest odňatia slobody aktuálne vykonáva, predtým je evidované už rovnako spomínané odsúdenie Okresného súdu Bardejov vo veci sp. zn. 3T/4/2020 so skúšobnou dobou do 13.06.2023. Prvý záznam je ešte z roku 1991 so zahladením odsúdenia, v prípade druhého odsúdenia bol dňa 25.04.2006 podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, okrem toho bol odsúdený ešte dvakrát, z toho raz pre obdobnú trestnú činnosť spočívajúcu v ublížení na zdraví a raz pre zanedbanie povinnej výživy.

Odsúdený na verejnom zasadnutí pri výsluchu uviedol, že chcel požiadať o podmienené prepustenie skôr, ale zhoršil sa mu zdravotný stav, preto žiada až teraz, bývanie by mal v prípade prepustenia zabezpečené, chcel by si dať do poriadku zdravie, zamestnať sa a vyhýbať sa konfliktom. V konečnom návrhu dodal, že by bol rád, ak by súd jeho návrhu vyhovel.

Prokurátor v konečnom návrhu poukázal na vykonané dokazovanie a hodnotenie ústavu s tým, že nemal za celý čas ani jednu disciplinárnu odmenu, pričom poukázal na jeho trestnú minulosť, okrem jednej výnimky všetko za násilnú trestnú činnosť, teda ide o špeciálnu recidívu, pričom už raz bol podmienené prepustený, napriek tomu potom spáchal ďalší násilný trestný čin, teda sa nedá predpokladať, že bude viesť riadny život. Navrhol žiadosť zamietnuť.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona, pri podmienenom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmieneným prepustením odsúdeného. Zároveň

môže nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

Súd sa oboznámil so žiadosťou odsúdeného, so spisovým materiálom, písomným hodnotením z ÚVV a ÚVTOS Prešov a zistil, že odsúdenému predpísaná 1/2 z kumulatívne uložených a vykonávaných trestov odňatia slobody uplynula dňa 30.7.2022, spĺňa teda formálny predpoklad podmieneného prepustenia. Na základe zabezpečených dôkazov však dospel súd k záveru, že nie sú naplnené materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie tak, ako ich vyžaduje Trestný zákon.

Pre konštatovanie splnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie je nevyhnutné preukázať polepšenie odsúdeného, pričom vykonané dokazovanie musí jednoznačne a bez pochybností viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojim správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevychova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Súd musí mať na základe uvedeného preukázané, že od odsúdeného je dôvodné očakávať vedenie riadneho života na slobode.

V prípade odsúdeného Rybára je v prvom rade potrebné poukázať na hodnotenie z ÚVTOS, v zmysle ktorého je síce jeho pobyt v ústave hodnotený pozitívne v tom smere, že sa správa slušne a dodržiava ústavný poriadok, avšak nebol ani raz disciplinárne odmenený (hoci ani potrestaný). Z uvedeného vyplýva, že odsúdený sa vo výkone trestu správa dobre, ale ide o bežné dobré správanie, keď dodržiavanie ústavného poriadku a nevyvolávanie konfliktov je základnou povinnosťou každého odsúdeného a porušenie aj týchto základných pravidiel by už samo osebe odôvodňovalo zamietnutie návrhu. Uvedené je potom potrebné dať do súvisu s ďalšími okolnosťami, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti súd poukazuje na záver hodnotenia, z ktorého vyplýva menej priaznivá prognóza a stredné riziko recidívy. Zároveň nemožno opomenúť ani doterajší život odsúdeného, ktorý má celkovo 6 záznamov v registri trestov, čo by samozrejme samo osebe neodôvodňovalo zamietnutie žiadosti, avšak už v minulosti spáchal obdobnú trestnú činnosť, pričom už v jeho prípade bolo raz rozhodnuté o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu, čo ho ale do budúcnosti neodradilo od páchania ďalšej trestnej činnosti. Navyše súd poukazuje na to, že skutku, pre ktorý aktuálne vykonáva trest odňatia slobody – násilnej povahy, sa dopustil v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmiennečného odsúdenia, ktorá bola uložená v trvaní 3 rokov do 13.6.2023, dokonca v jej prvej polovici, keď skutok spáchal dňa 26.07.2021. Z uvedeného je zrejmé, že ani dávnejšie podmiennečné prepustenie, ani spomínané podmiennečné odsúdenie, nemali na neho požadovaný výchovný efekt a ani hrozba premeny trestu ho neodradila od páchania trestnej činnosti, čo tiež nedáva záruku, že v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na uvedené, berúc do úvahy v súhrne všetky skutočnosti podstatné pre hodnotenie splnenia materiálnych podmienok tak súd po ich komplexnom vyhodnotení nemal preukázané polepšenie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie jeho povinností a zmenu jeho vnútorného postoja, nielen formálnu, ale reálnu, v takej miere, ktorá by odôvodňovala záver o tom, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Preto rozhodol tak, že návrh odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov. Sťažnosť má odkladný účinok.